

UTSIKTENE FOR NORSK OG INTERNASJONAL ØKONOMI

SENTRALBANKSJEF
ØYSTEIN OLSEN

Gardermoen, 23. mai 2017

Agenda

- Internasjonal økonomi
  - Lysere utsikter på kort sikt
  - Men økt usikkerhet
- Oljemarkedet
  - 50\$ nytt prisleie?
- Norsk økonomi
  - Bunnen er nådd

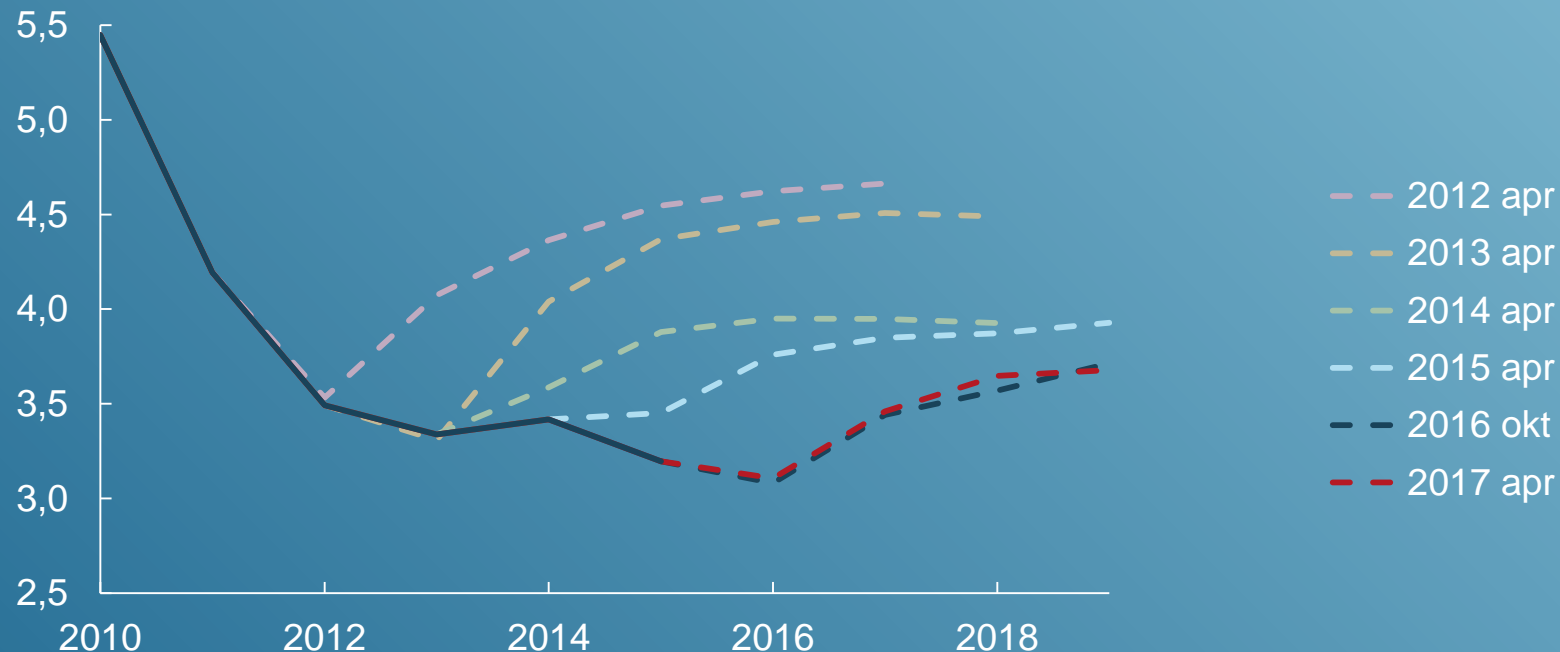

Agenda

- **Internasjonal økonomi**
  - Lysere utsikter på kort sikt
  - Men økt usikkerhet
- **Oljemarkedet**
  - 50\$ nytt prisleie?
- **Norsk økonomi**
  - Bunnen er nådd

Tegn til lysere tider internasjonalt

Global BNP-vekst.¹⁾ Anslag fra IMF gitt på ulike tidspunkt. Prosent

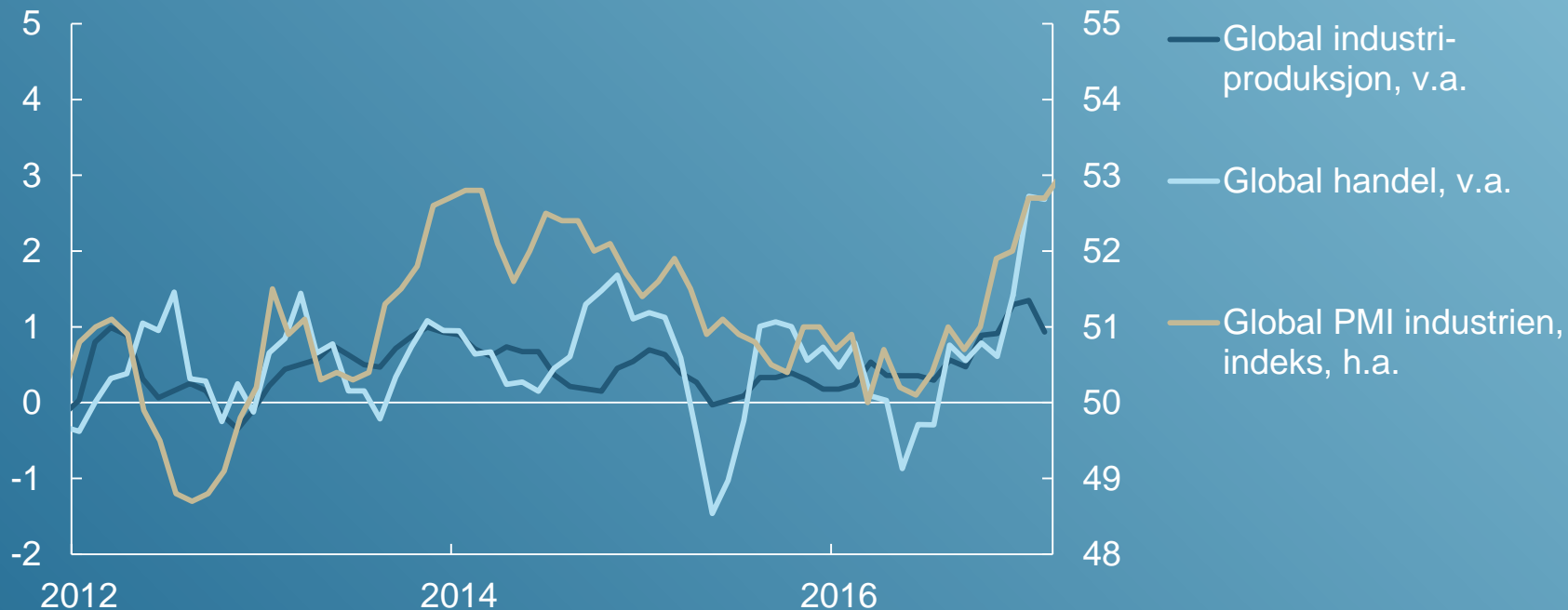

1) Stiplede linjer viser anslag gitt av IMF i april de ulike årene. Oktober for 2016.
Kilde: IMF

Oppgang i industriproduksjon og verdenshandelen

Prosentvis vekst fra forrige tremåneders periode

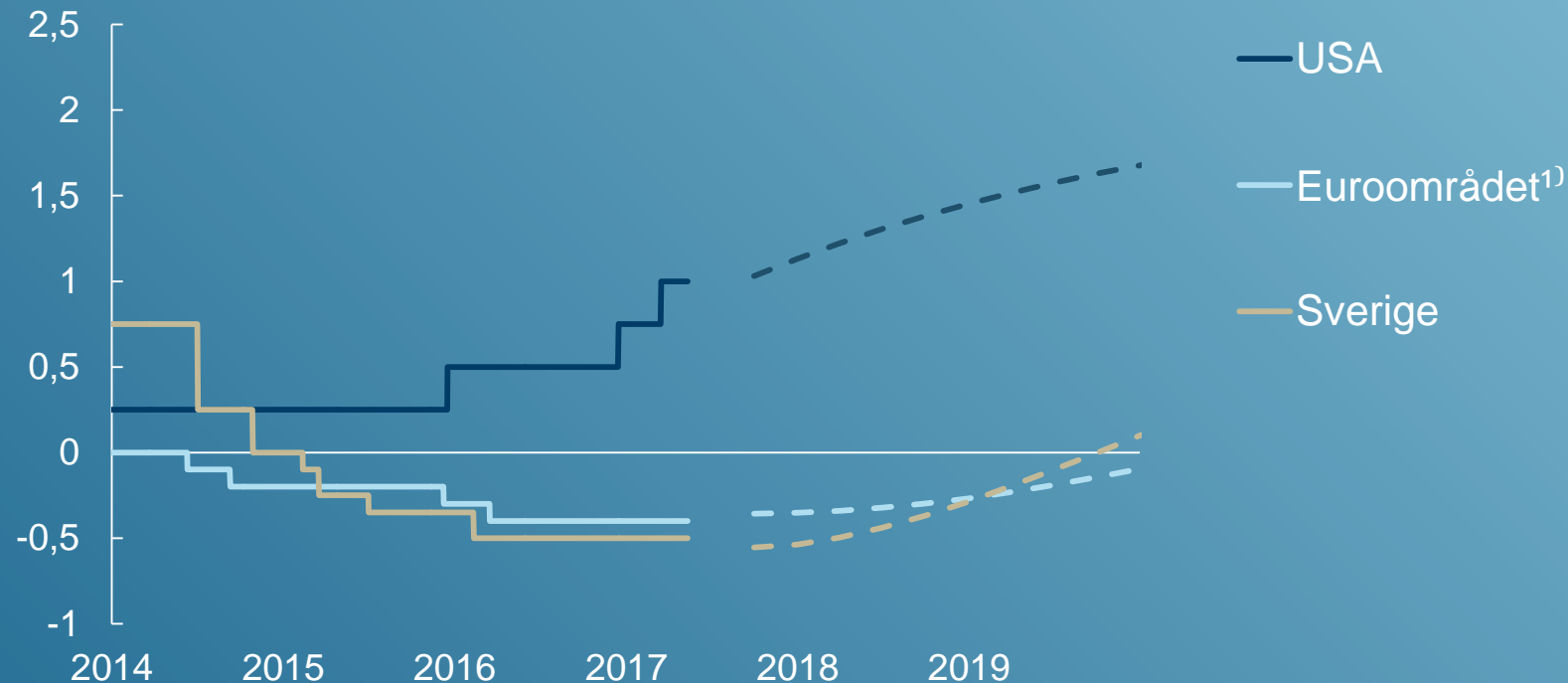
Mindre risiko for deflasjon

Antall OECD-land med inflasjon under 1 prosent

Renter i USA, euroområdet og Sverige

Styringsrenter og beregnede terminrenter per 11. mai

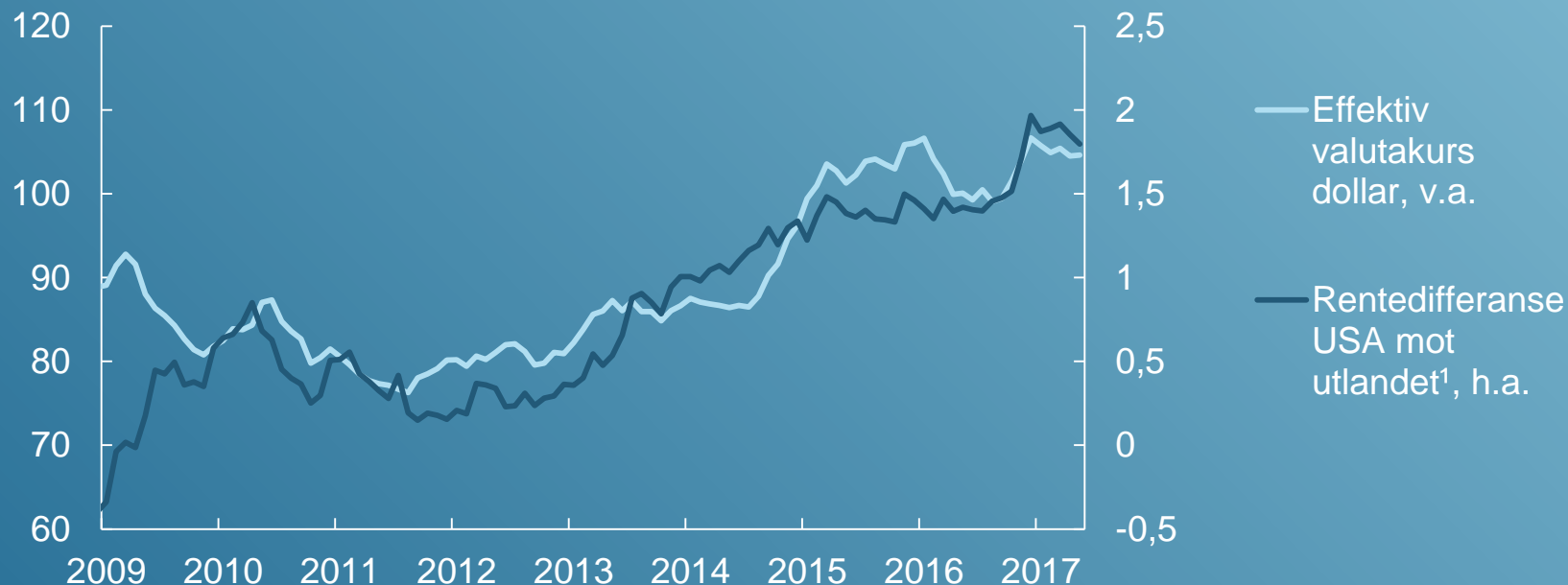

1) ESB's innskuddsrente. Eonia fra 3. kvartal 2017
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

USA: Dollarkurs og rentedifferanse mot utlandet

Effektiv valutakurs amerikanske dollar, indeks. Prosentenheter

1) 10 års statsrenter. Utenlandske renter er beregnet ved et vektet gjennomsnitt av tyske, japanske, britiske, canadiske, svenske og sveitsiske renter

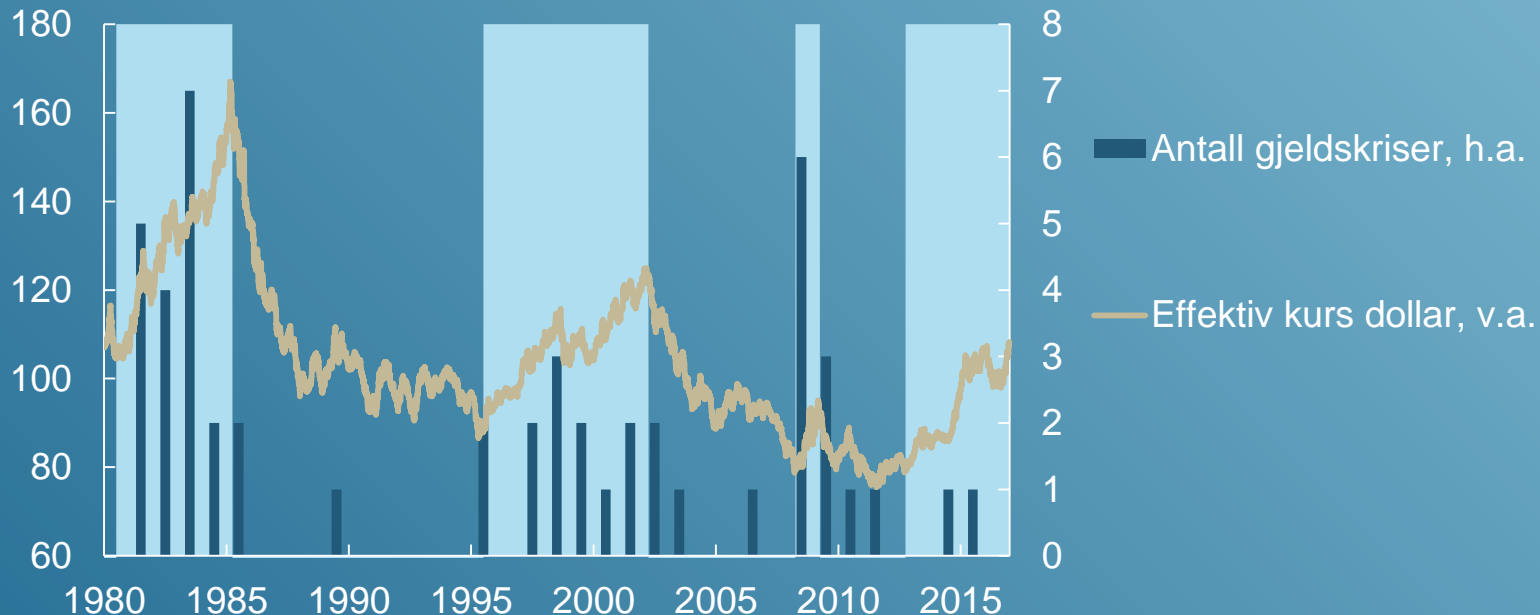
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Dollarappresiering har falt sammen med gjeldskriser i fremvoksende økonomier

Effektiv kurs amerikanske dollar, indeks. Antall kriser. ¹ Perioder med styrket dollar (skraverte felt)

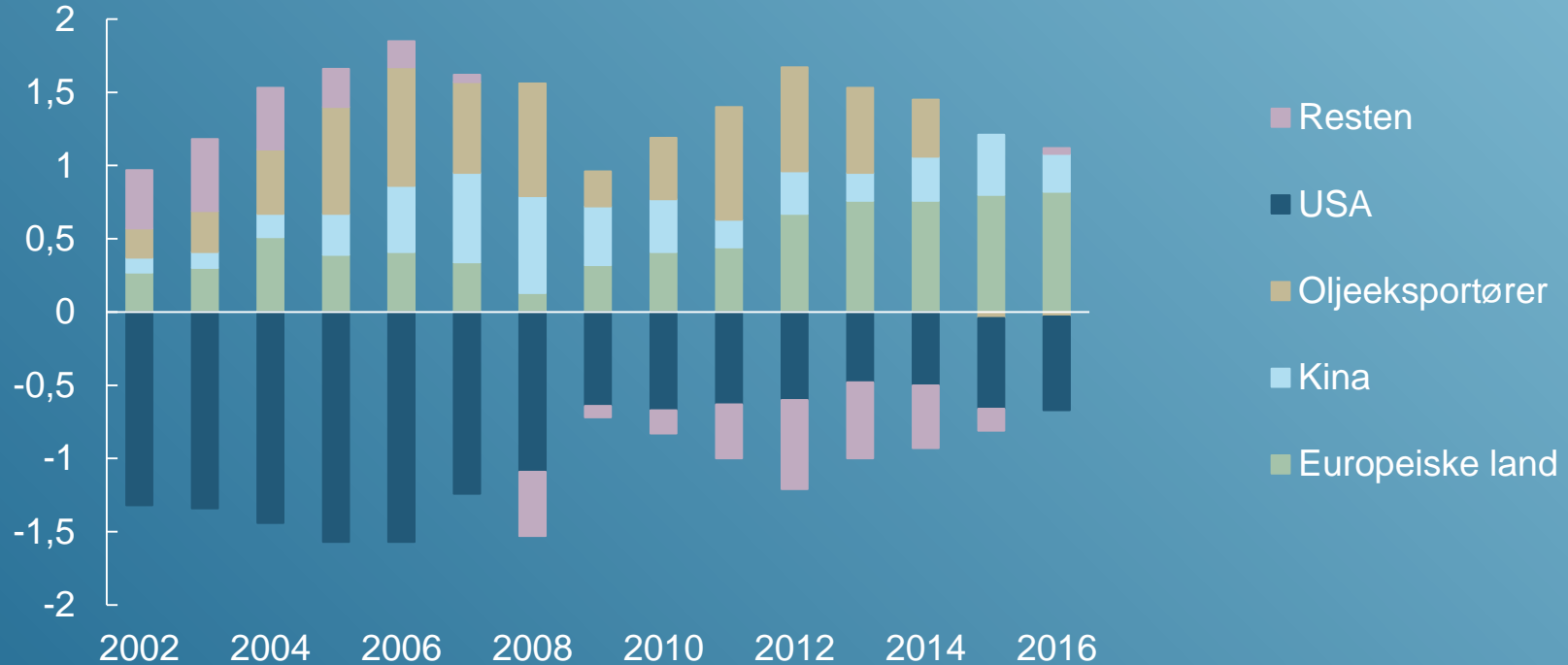
1) Basert på Catão og Milesi-Ferretti (2014). Kriser er definert som mislighold eller restrukturering av eksternt gjeld, samt tilfeller der land har fått betydelig støtte fra IMF.

Kilde: Bloomberg, IMF og Norges Bank

Globale ubalanser

Driftsbalanse. Prosent av globalt BNP

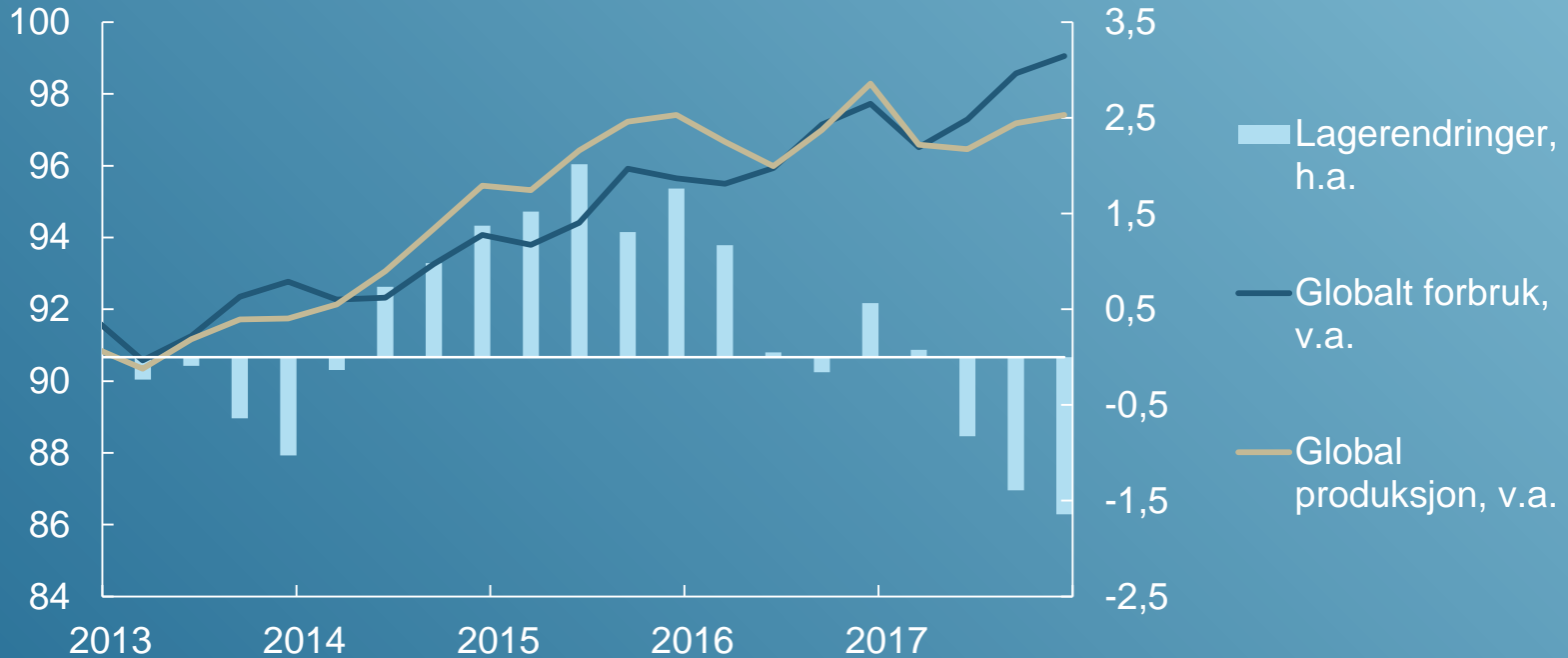
Agenda

- Internasjonal økonomi
  - Lysere utsikter på kort sikt
  - Men økt usikkerhet
- **Oljemarkedet**
  - **50\$ nytt prisleie?**
- Norsk økonomi
  - Bunnen er nådd

Global balanse for oljemarkedet

Millioner fat per dag

1) Anslag fra 2. kv. 2017. For OPECs råoljeproduksjon fra 2. kv. 2017 er OPECs produksjon i april lagt til grunn.
Kilder: IEA og Norges Bank

Aktive rigger og oljeproduksjon i USA

Produksjon i millioner fat per dag

Oljepris

USD/fat. Januar 2014 – desember 2020¹⁾

1) For terminpriser (stiplet) vises gjennomsnittet av terminprisene i perioden 12.-18. mai 2017
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

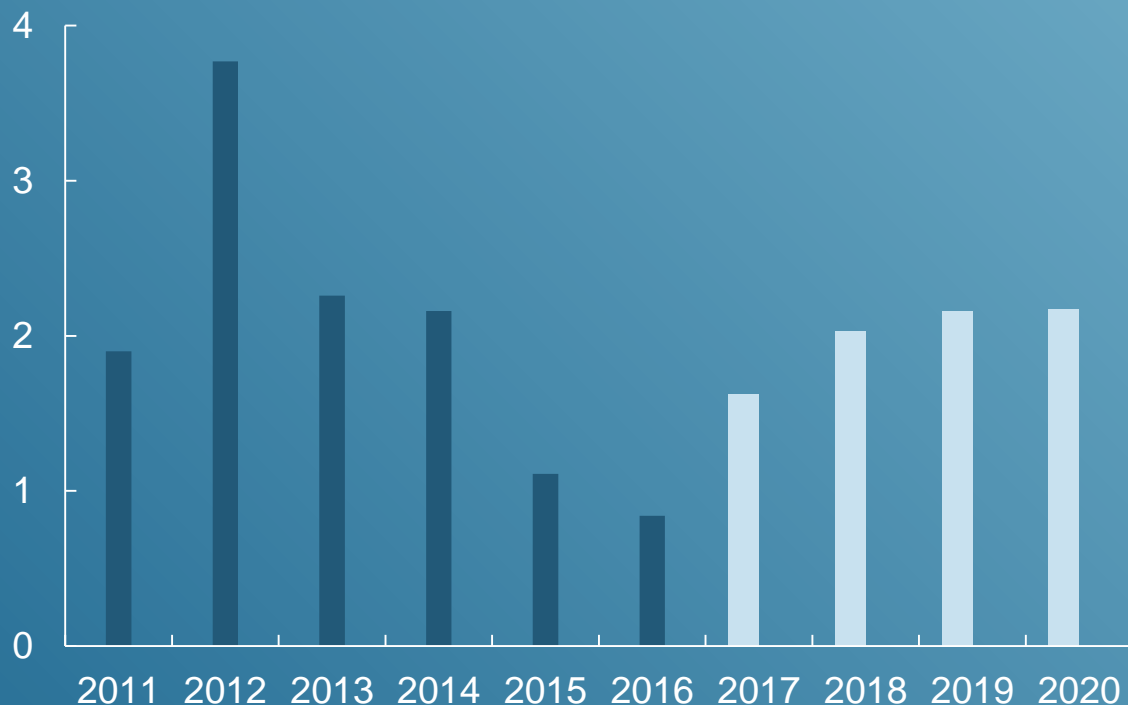
Agenda

- Internasjonal økonomi
  - Lysere utsikter på kort sikt
  - Men økt usikkerhet
- Oljemarkedet
  - 50\$ nytt prisleie?
- **Norsk økonomi**
  - **Bunnen er nådd**

Norge: Bunnen er nådd

BNP Fastlands-Norge.¹⁾ Volum. Årsvekst. Prosent

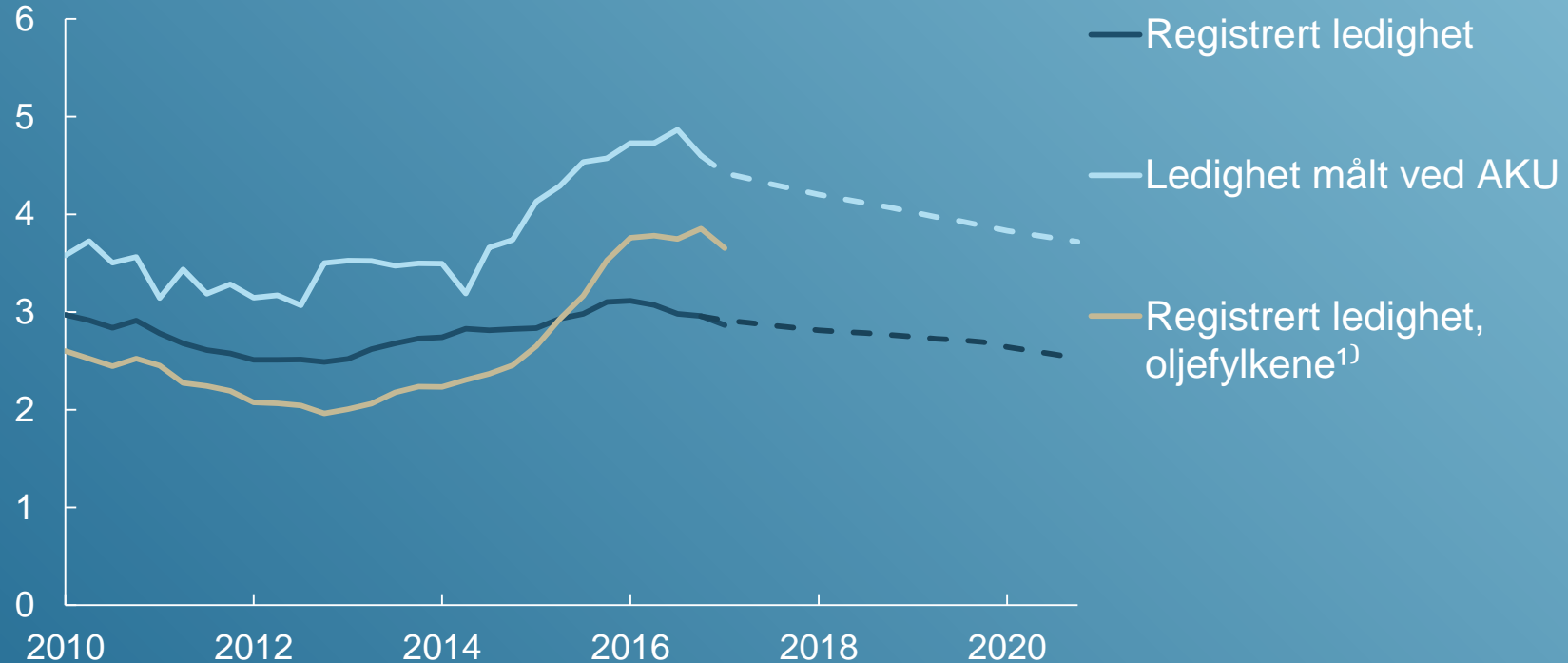
1) Anslag for 2017-2020 fra PPR 1/17
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Arbeidsledigheten har passert toppen

I prosent av arbeidsstyrken. Sesongjustert

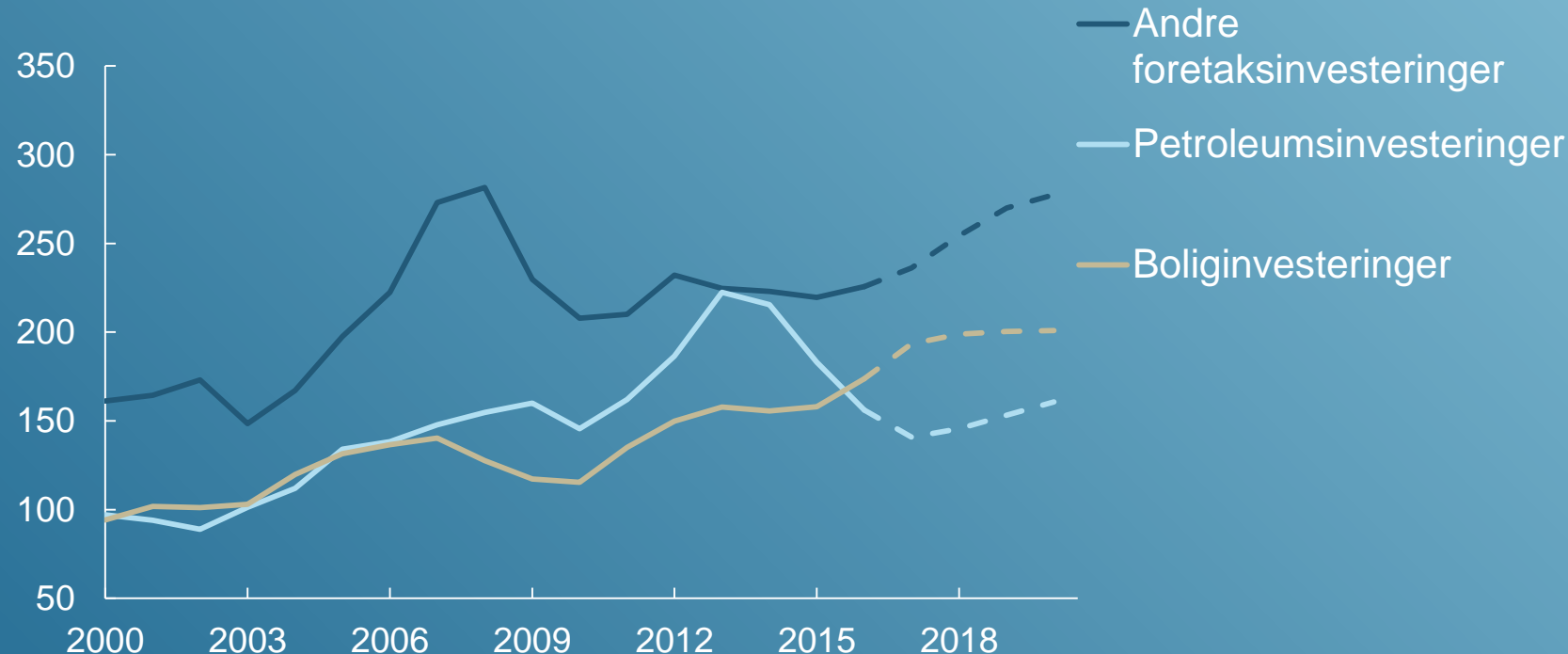

1) Hordaland, Møre og Romsdal, Rogaland og Vest-Agder
Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

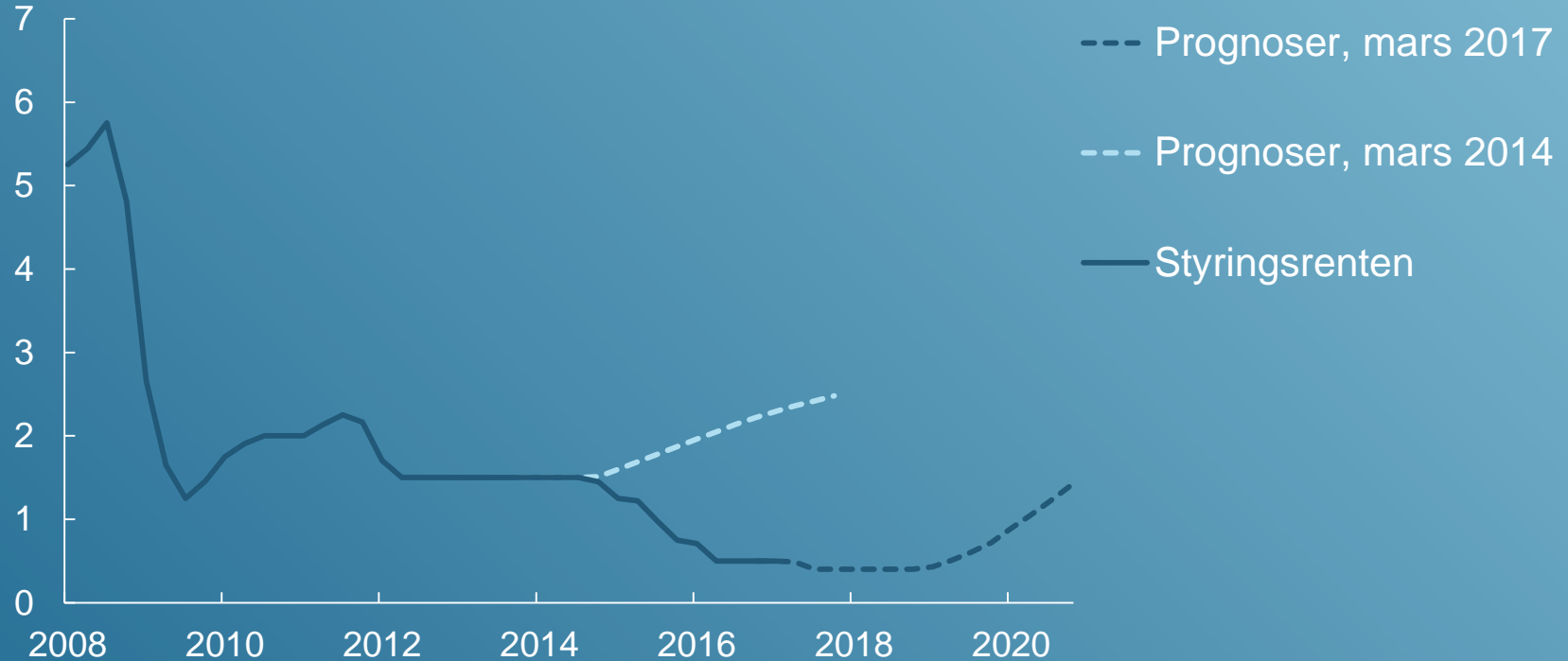
Oljeinvesteringene nær bunnen

Faste 2015 priser.¹⁾ I milliarder kroner

Styringsrenten er blitt satt ned

Prosent

Oljepris og kroneskurs

Oljepris¹⁾ og importveid valutakursindeks²⁾

1) Brent blend. USD per fat

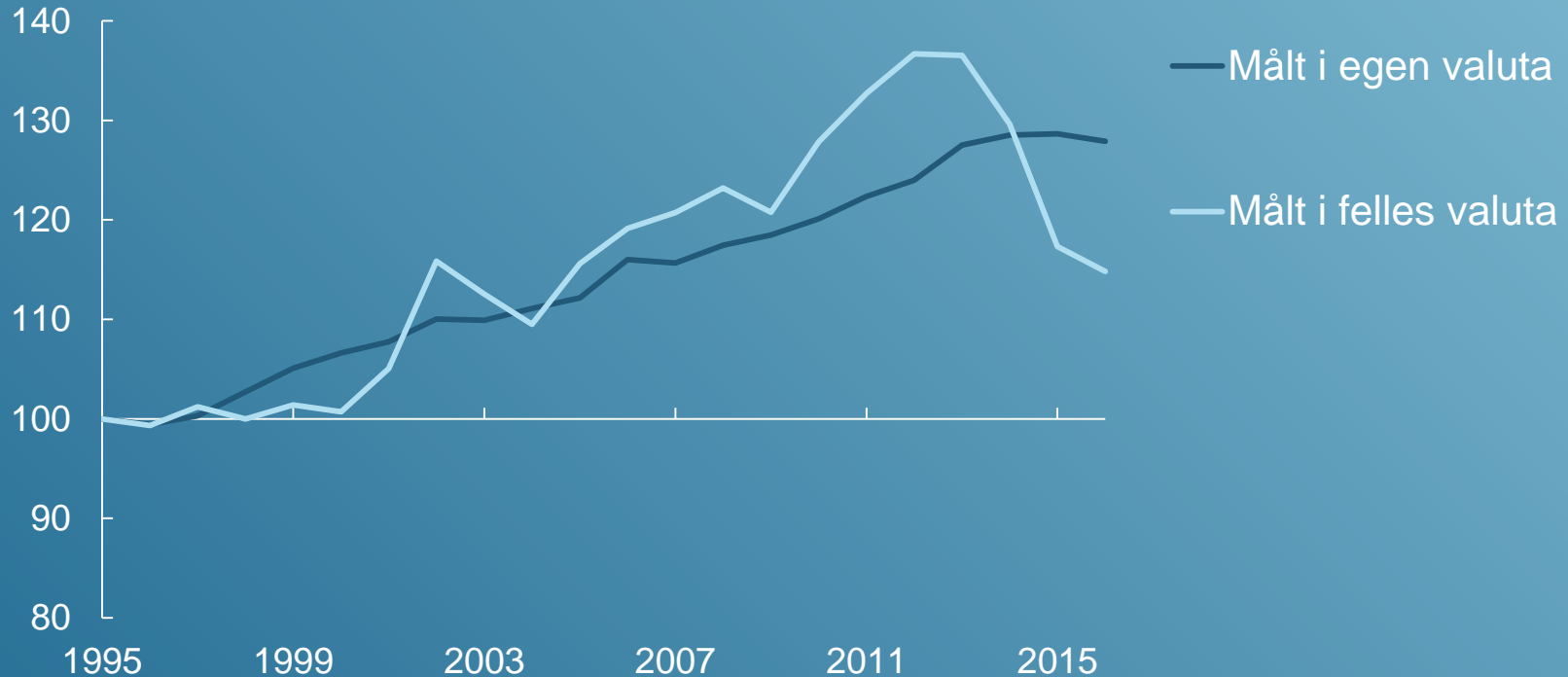
2) Stigende kurve betyr sterkere kurs

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Bedret konkurransevne

Norske lønnskostnader relativt til handelspartnerenes lønnskostnader¹⁾. Indeks²⁾

1) Timelønnskostnader i industrien.

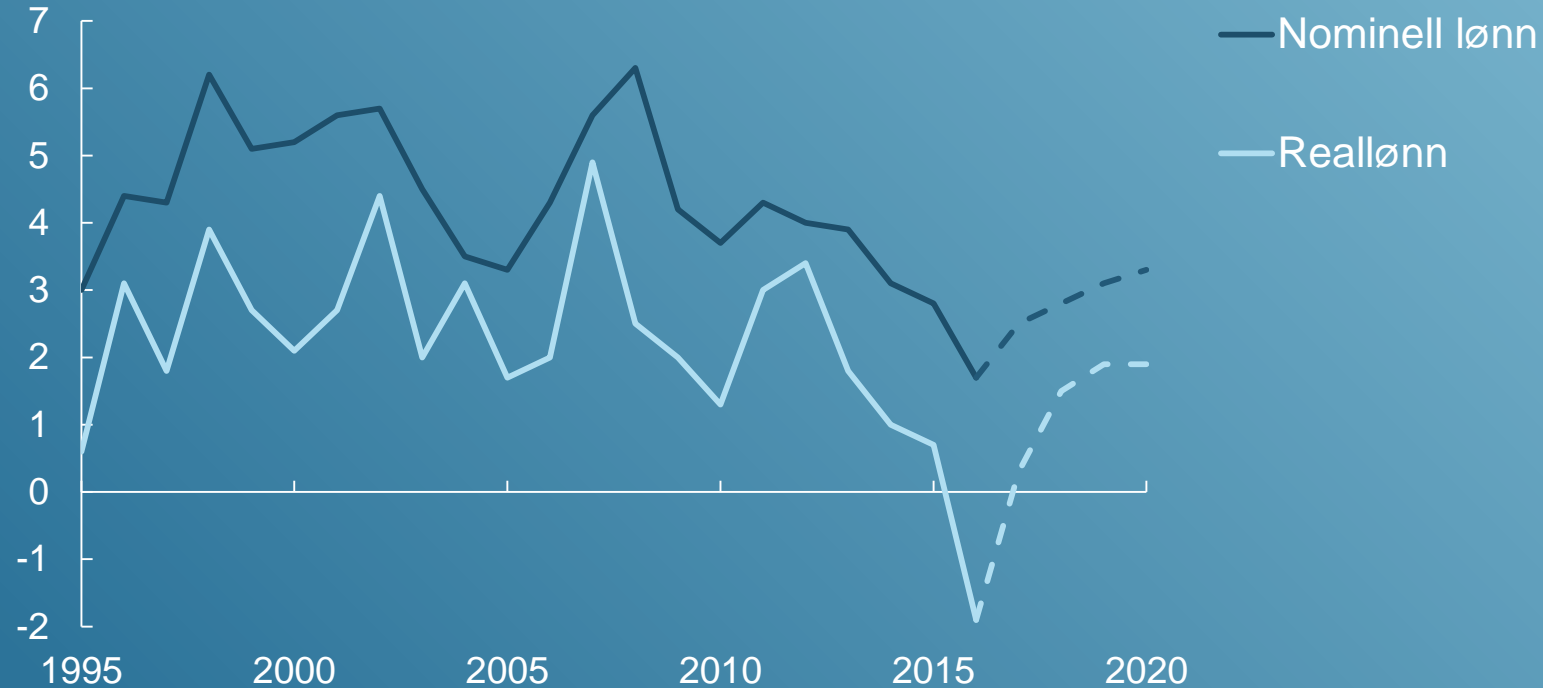
2) Indeks 1995=100

Kilder: Statistisk sentralbyrå, TBU og Norges Bank

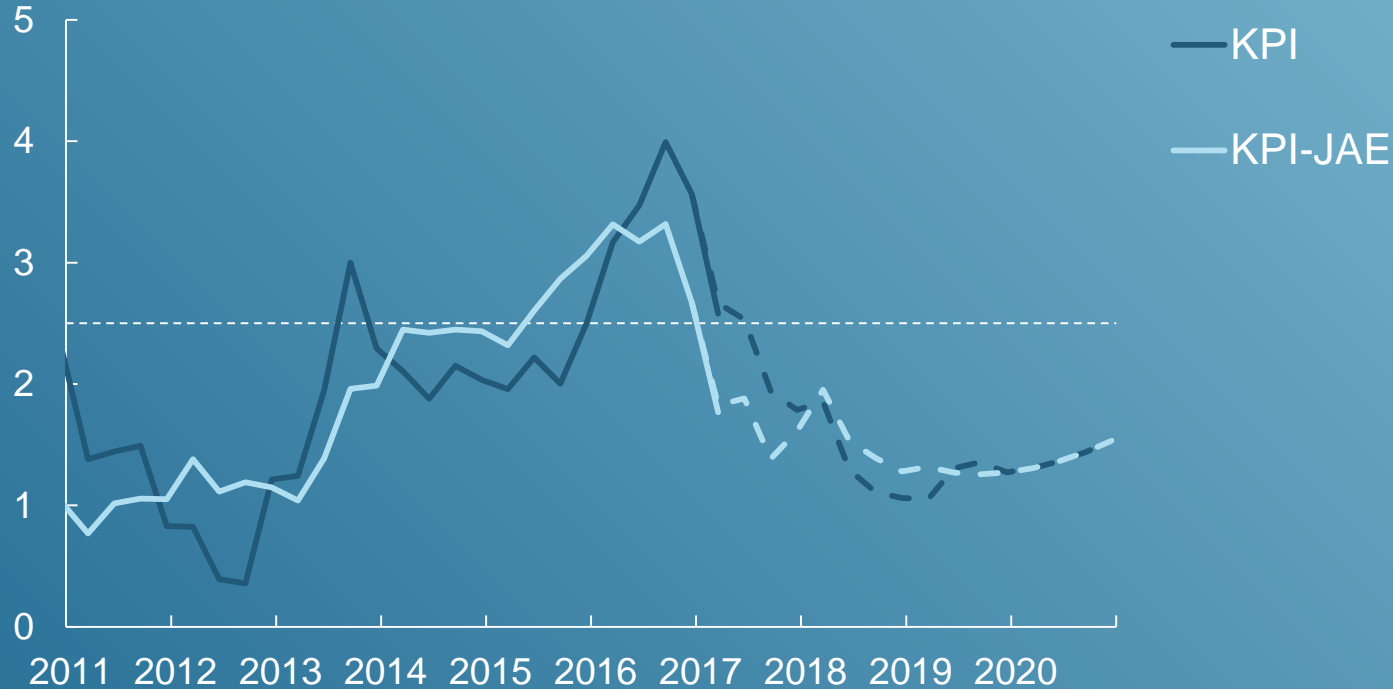
Lav lønnsvekst historisk sett

Årsvekst. Prosent

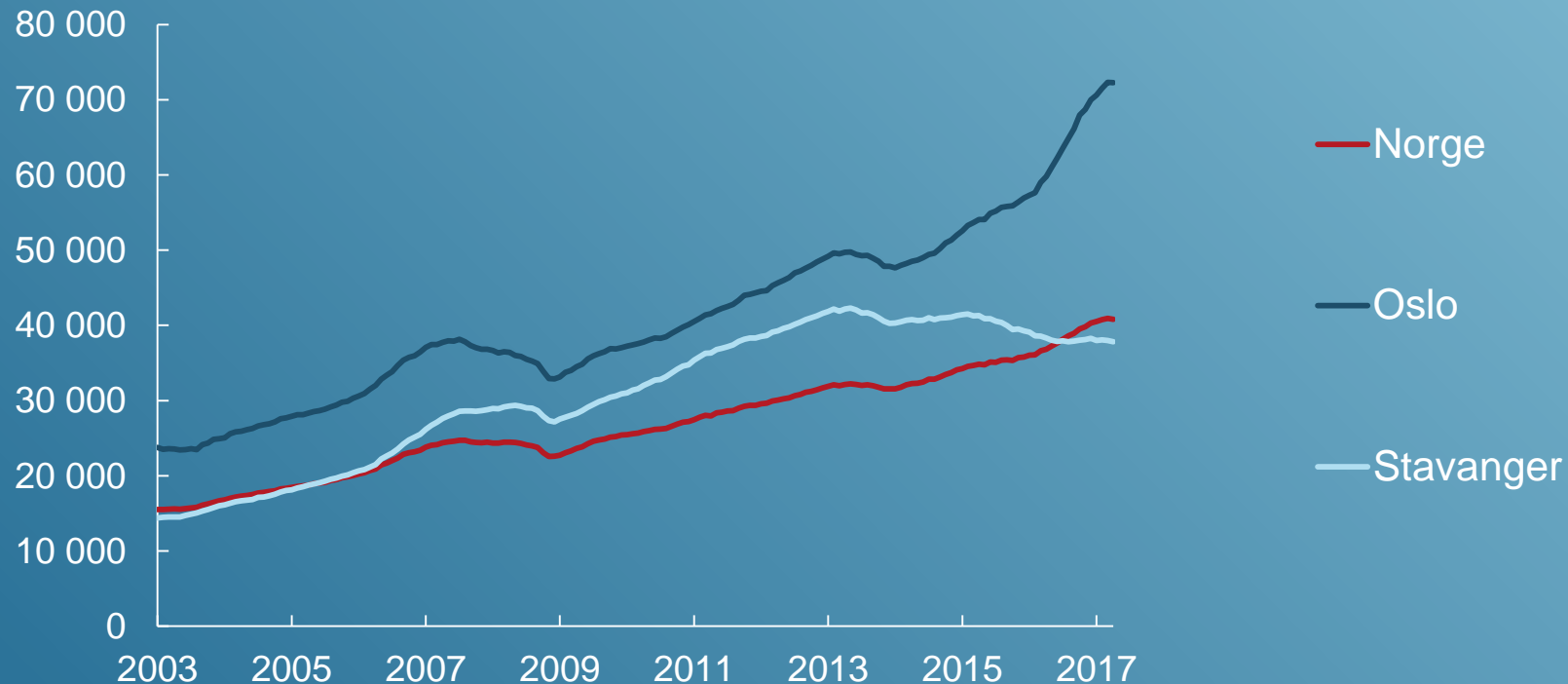
Prisveksten er på vei ned

Tolv månedersvekst. Prosent

Boligprisene har økt kraftig

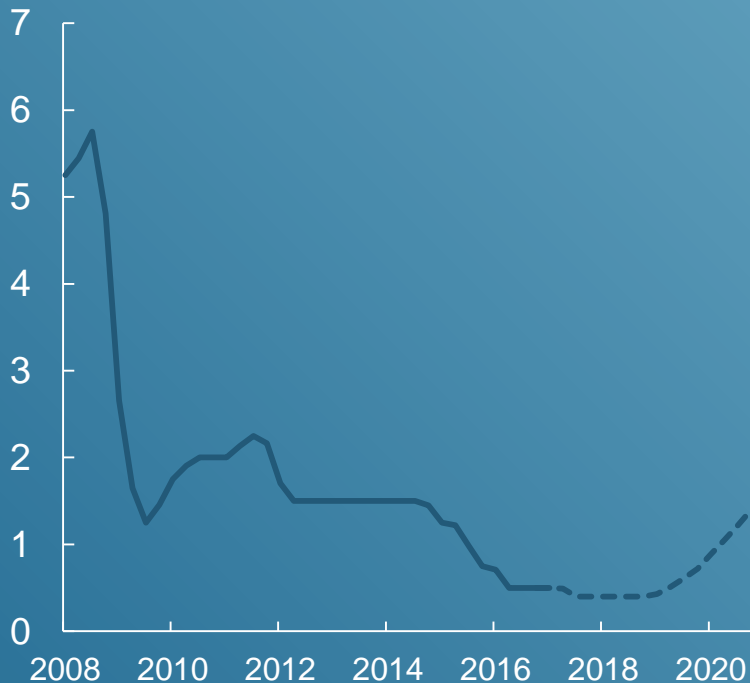
Kroner per kvadratmeter

Prognose for styringsrenten

Prosent

Hovedstyrets vurdering mars 2017:

- Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene, vil styringsrenten mest sannsynlig bli liggende på dagens nivå den nærmeste tiden.

Hovedstyrets vurdering mai 2017:

- Etter hovedstyrets vurdering synes ikke utsiktene og risikobildet for norsk økonomi vesentlig endret siden forrige pengepolitiske rapport. Hovedstyret vedtok derfor å holde styringsrenten uendret på 0,5 prosent

UTSIKTENE FOR NORSK OG INTERNASJONAL ØKONOMI

SENTRALBANKSJEF
ØYSTEIN OLSEN

Gardermoen, 23. mai 2017